

آن سوی عشق و مستی

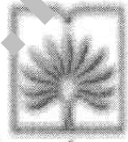
نگاهی تازه به اشعار، افکار و زندگی

وحشی بافقی

مؤلف:

محمود ابراهیمی

۱۳۹۹

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

- سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
عنوان دیگر
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
موضوع
رده بندی کنگره
رده بندی دیویی
شماره کتابشناسی ملی
- : ابراهیمی، محمود، ۱۳۳۳ -
: آن سوی عشق و محبت : نگاهی تازه به اشعار، افکار و زندگی وحشی بافقی/ مولف محمود ابراهیمی؛ ویراستار حسن عبداللہی.
: تهران: نخستین، ۱۳۹۹
: ۷۶۲ ص.
: 978-600-127172-4
: فیبا
: نگاهی تازه به اشعار، افکار و زندگی وحشی بافقی
: وحشی بافقی، کمال الدین، ۹۹۳۹-۹۹۱۱ق.
: شعر فارسی -- قرن ۱۰ق.
: Persian poetry -- 16th century
: شعر فارسی -- قرن ۱۰ق. -- تاریخ و نقد
: poetry -- 16th century -- History and criticism Persian
: ۶۱۶۵PIR
: ۴/۱۱۸
: ۷۲۲۶۱۳۶

نشر نخستین

آن سوی عشق و مستی

نگاهی تازه به اشعار، افکار و زندگی
وحشی بافقی

مؤلف: محمود ابراهیمی

چاپ اول: بهار ۱۳۹۹

ویراستار: حسن عبداللہی

شمارگان: ۴۰۰ نسخه

چاپ روز / لیتوگرافی نگین

تهران: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، تقاطع روانمهر، پلاک ۲۲۷

تلفن: ۶۶۴۱۸۹۷۹ - ۶۶۴۹۸۱۴۸ کد پستی: ۱۳۱۴۷۱۳۱۱۵

nakhostinpub@yahoo.com

nabook.ir

۱۸۰۰۰ تومان

فهرست

۱۵	مقدمه
۲۳	زندگی ناه و آثار وحشی بافقی
۲۸	شهر خان برد (دارالعباده)
۳۰	یزد در زمان وحشی بافقی
۳۱	سبب نامگذاری یزد دارالعباده
۳۲	بناها و مکان‌های تاریخی یزد
۳۶	شهر بافق (دارالشجاع) - یار نعل و آفتاب، زادگاه وحشی بافقی
۳۶	باقق قدیم
۳۹	جاذبه‌های طبیعی
۳۹	مکان‌های تاریخی و دیدنی بافق
۳۹	راه‌آهن و حمل و نقل
۴۰	مکان‌های مذهبی بافق
۴۰	مشاهیر بافق
۴۲	مکتب وقوع
۴۷	سبک واسوخت
۵۲	شعر در دوره‌ی صفوی
۵۸	خلاصه‌ای از مثنوی‌های وحشی بافقی
۵۸	الف: منظومه خلدبرین
۶۲	حکایت ۱
۶۵	حکایت ۲
۶۸	حکایت ۳
۷۱	حکایت ۴
۷۴	حکایت ۵
۷۷	حکایت ۶

- ب. منظومه ناظر و منظور ۸۱
- ج. منظومه فرهاد و شیرین ۱۰۶
- مقایسه‌ی مضامین عاشقانه در اشعار عطار، حافظ، مولوی و وحشی بافقی ۱۲۴
- درجات عشق ۱۲۵
- ۱- ازلی و ابدی بودن عشق ۱۲۵
- ۲- عشق و زیبایی ۱۲۷
- ۳- عشق و خاموشی ۱۲۸
- ۴- عشق و توانگری ۱۲۹
- ۵- عشق و توبه ۱۳۱
- ۶- عشق و غیرت ۱۳۲
- ۷- عشق و صبری ۱۳۴
- ۸- عشق، مستی و ریشیایی ۱۳۵
- ۹- عشق و از خودگذشتگی ۱۳۷
- ۱۰- عشق و عقل ۱۳۸
- ۱۱- عشق، پیری و جوانی ۱۳۹
- مضامین شعری وحشی بافقی ۱۴۲
- ۱- دین، اخلاق و خدامحوری از دیدگاه وحشی بافقی ۱۴۳
- ۲- تلمیح و اشاره به آیات قرآنی و احادیث ۱۴۷
- ۳- دیدگاه وحشی بافقی در خصوص مرگ، معاد و حساب ۱۵۵
- ۴- نیایش‌های وحشی بافقی ۱۵۹
۵. دعا و راز و نیاز به درگاه خداوند ۱۶۶
- ۶- شکرگزاری به درگاه خداوند ۱۷۱
- ۷- قضا و قدر الهی از دیدگاه وحشی بافقی ۱۷۵
- ۸- نظر و دیدگاه وحشی بافقی در مورد طالع و بخت و اقبال ۱۷۹
- ۹- واعظ و زاهد از دیدگاه وحشی بافقی ۱۸۴
- ۱۰- تقابل عشق و عقل از نظر وحشی بافقی ۱۸۷
- ۱۱- شراب و مستی از دیدگاه وحشی بافقی ۱۹۰
- ۱۲- رقیب و رقابت عشقی از نظر وحشی بافقی ۱۹۷
- ۱۳- معشوق پسر در اشعار وحشی بافقی ۲۰۲
- ۱۴- اشعار فراقی و وصالی وحشی بافقی ۲۰۸

۲۱۰	۱- فراقی
۲۱۴	۲- وصالی
۲۱۵	۱۵- آداب صحبت از دیدگاه وحشی بافقی
۲۲۰	۱۶- آشنایی با آلات، ادوات و الحان موسیقی
۲۲۴	۱۷- آشنایی با کواکب و علم هیأت و نجوم
۲۳۰	۱۸- ماده تاریخ، حساب جمل (ابجد)
۲۳۴	۱۹- نصایح، پندها و اندرزهای وحشی بافقی
۲۴۳	۲۰- تربیت و گوشه‌گیری از نظر وحشی بافقی
۲۴۷	۲۱- اظهار ضعف و عجز در برابر معشوق
۲۵۱	۲۲- وحشی بافقی رتندخویی و نامهربانی معشوق
۲۵۷	۲۳- مفاخرات و حش بافقی
۲۶۲	۲۴- قناعت، استعنا و نیاز از دیدگاه وحشی بافقی
۲۶۶	۲۵- کاربرد استعاره، کنایه و مجاز در اشعار وحشی بافقی
۲۷۲	۲۶- نظر وحشی بافقی در مورد حدیث و بلند نظری
۲۷۷	استادان وحشی بافقی
۲۸۴	شاگردان وحشی بافقی
۲۸۴	۱- رامی اردوبادی
۲۸۵	۲- ظهوری شیرازی
۲۸۷	۳- قاسم بیگ قسمی
۲۹۱	۴- میر علای یزدی
۲۹۲	۵- میر عیسی یزدی
۲۹۵	همروزگاران وحشی بافقی
۲۹۶	۱- ابراهیم حسین
۲۹۷	۲- ابوالحسن آگهی
۲۹۸	۳- امیر اصلی قمی
۲۹۹	۴- بابا فغانی شیرازی
۳۰۴	۵- تابعی یزدی (خوانساری)
۳۰۶	۶- تقی‌الدین محمد اوحدی دقاقی بلیانی
۳۰۹	۷- حاتم کاشی
۳۱۰	۸- حافظ حاجی بیگ قزوینی

- ۹- حسین الفتی یزدی ۳۱۱
- ۱۰- حسین خصالی کاشی ۳۱۳
- ۱۱- حیاتی کاشی ۳۱۴
- ۱۲- حیدری تبریزی ۳۱۵
- ۱۳- رضایی کاشانی ۳۱۷
- ۱۴- رفیع‌الدین حیدر معمایی کاشانی ۳۱۹
- ۱۵- رفیعی یزدی ۳۲۲
- ۱۶- زمانی یزدی (محمد زمان) ۳۲۳
- ۱۷- زکریا مسعود نیکی (نیکی اصفهانی) ۳۲۷
- ۱۸- شمع کاشی ۳۳۱
- ۱۹- شرف زرد بریزد ۳۳۳
- ۲۰- شعوری اشی ۳۳۶
- ۲۱- شمس‌الدین حال بری ۳۳۸
- ۲۲- ضمیری همدانی ۳۳۹
- ۲۳- ظهوری ترشیزی ۳۴۲
- ۲۴- عرفی شیرازی (جمال‌الدین محمد عرفی) ۳۴۶
- ۲۵- عزالدین غواصی یزدی ۳۴۸
- ۲۶- عشرتی یزدی ۳۴۹
- ۲۷- علی تقی کمره‌ای ۳۵۱
- ۲۸- غازی قلندر هروی (خواری قلندر اصفهانی) ۳۵۴
- ۲۹- غضنفر کلجاری ۳۵۸
- ۳۰- غیاث‌الدین یزدی ۳۶۲
- ۳۱- فسونی یزدی ۳۶۴
- ۳۲- فکری اردو بادی ۳۶۶
- ۳۳- فهمی کاشانی (کاشی) ۳۶۷
- ۳۴- کاسی یزدی ۳۷۱
- ۳۵- کسوتی یزدی ۳۷۳
- ۳۶- محتشم کاشانی ۳۷۴
- ۳۷- محمد نقی ولی دشت بیاضی ۳۷۸
- ۳۸- محمود قادری (قاری) یزدی ۳۸۱

- ۳۸۳..... مظهری کشمیری
- ۳۸۶..... ۴۰- مقصود کاشی (معروف به خرده کاشی)
- ۳۸۹..... ۴۱- ملیحی بافقی
- ۳۹۰..... ۴۲- مؤمن حسین یزدی
- ۳۹۲..... ۴۳- میرقلی میلی هروی
- ۳۹۵..... ۴۴- باری یزدی
- ۳۹۷..... وحشی بافقی از دیدگاه سخنوران، مورخین و تذکره نویسان پیشین
- ۳۹۸..... ۱- امین احمد رازی، تذکره‌ی هفت اقلیم
- ۴۰۰..... ۲- سلطان محمد مطربی سمرقندی، تذکره الشعرا
- ۴۰۳..... ۳- شیخ القاسم بن ابی حامد کازرونی، کتاب سَلَم السماوات
- ۴۰۴..... ۴- صادقی کمدار، کتاب مجمع الخواص
- ۴۰۶..... ۵- میر تقی الدین کاشانی، کتاب تذکره الاشعار و زبدة الافکار
- ۴۱۲..... ۶- شاه حسین کیانی، تذکره‌ی خیرالبیان
- ۴۱۳..... ۷- محمد عارف بقایی، تذکره‌ی مجمع النمل
- ۴۱۶..... ۸- تقی الدین محمد اوحدی دقایی، تذکره‌ی عرفات العاشقین و عرصات العارفین
- ۴۱۹..... ۹- ملا عبدالنسی فخر الزمانی قزوینی، تذکره‌ی بیخانه
- ۴۲۳..... ۱۰- اسکندر بیگ ترکمان، کتاب تاریخ عالم آرای عباسی
- ۴۲۴..... ۱۱- محمد یوسف واله اصفهانی، کتاب خلدیرین
- ۴۲۶..... ۱۲- میرزا محمد طاهر نصرآبادی، تذکره‌ی نصرآبادی
- ۴۲۷..... ۱۳- محمد مفید مستوفی بافقی، کتاب جامع مفیدی
- ۴۳۰..... ۱۴- مولانا محمد عبدالغنی خان، تذکره الشعرا (تذکره‌ی غنی)
- ۴۳۱..... ۱۵- بندر ابن داس خوشگو، کتاب سفینه‌ی خوشگو
- ۴۳۳..... ۱۶- میر عبدالرزاق صمصام الدوله خوافی، کتاب بهارستان سخن
- ۴۳۵..... ۱۷- علیقلی واله داغستانی، تذکره‌ی ریاض الشعرا
- ۴۳۹..... ۱۸- میر حسین دوست سنهلی، تذکره حسینی
- ۴۴۱..... ۱۹- سراج الدین علی خان آرزو، کتاب مجمع النقایس
- ۴۴۳..... ۲۰- لطفعلی بیگ آذر بیگدلی، کتاب آتشکده‌ی آذر
- ۴۴۶..... ۲۱- رحم علیخان ایمان، تذکره‌ی منتخب اللطایف
- ۴۴۸..... ۲۲- علی ابراهیم خلیل خان بنارسی، تذکره‌ی صحف ابراهیم
- ۴۵۰..... ۲۳- میرابوطالب خان تبریزی، تذکره‌ی خلاصه الافکار